

На основу чл. 109. и 119. став 1. тачка 1) Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“, број 88/17, 27/18, 10/10, 6/20, 129/21 и 92/2023) и члана 32. Статута Основне школе „Шаму Михаљ“ Бечеј (у даљем тексту: Школа), Школски одбор Школе, на IV - тој седници одржаној 24.04.2024. године, једногласно је донео:

П РА В И Л А П О Н А Ш А Њ А У Ш К О Л И

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Правилима понашања у Школи (у даљем тексту: Правила) уређује се понашање и међусобни односи запослених, ученика, родитеља односно других законских заступника ученика (у даљем тексту: родитељи) и трећих лица у Школи.

Члан 2.

Поштовањем Правила обезбеђује се успешно одвијање образовно-васпитне делатности Школе, побољшавају се радна дисциплина и безбедност у Школи, чување школске имовине и имовине ученика, запослених, родитеља и трећих лица и доприноси се повећању угледа Школе.

Члан 3.

У Школи се негују односи међусобног разумевања и уважавања личности ученика, запослених и родитеља.

Запослени имају обавезу да својим радом и укупним понашањем доприносе развијању позитивне атмосфере у Школи.

Члан 4.

У Школи су забрањене дискриминација и дискриминаторско поступање, којим се на непосредан или посредан, отворен или прикривен начин, неоправдано прави разлика или неједнако поступа, односно врши пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства), у односу на лице или групе лица, као и на чланове њихових породица или њима блиска лица на отворен или прикривен начин, а који се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, статусу мигранта, односно расељеног лица, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, социјалном и културном пореклу, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, сметњи у развоју и инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварним, односно претпостављеним личним својствима, као и по другим основима утврђеним законом којим се прописује забрана дискриминације.

Не сматрају се дискриминацијом посебне мере уведене ради постизања пуне равноправности, заштите и напретка лица, односно групе лица која се налазе у неједнаком положају.

Школа је дужна да предузме све мере прописане законом када се посумња или утврди дискриминаторно понашање у Школи.

Препознавање облика дискриминације од стране запосленог, ученика, родитеља или трећег лица у Школи врши се на основу ближих критеријума које заједнички прописују министар надлежан за послове образовања (у даљем тексту: министар) и министар надлежан за људска и мањинска права.

Члан 5.

У Школи су, према запосленом, ученику, родитељу или трећем лицу, забрањени:

- 1) дискриминација и дискриминаторно поступање;
- 2) физичко, психичко, социјално, сексуално, дигитално и свако друго насиље;
- 3) злостављање и занемаривање;
- 4) понашање које вређа углед, част или достојанство;

5) страначко организовање и деловање.

Члан 6.

Под насиљем и злостављањем подразумева се сваки облик једанпут учињеног, односно понављаног вербалног или невербалног понашања које има за последицу стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства личности детета, ученика и одраслог.

Занемаривање и немарно поступање представља пропуштање Школе или запосленог да обезбеди услове за правилан развој детета, ученика и одраслог.

Школа је дужна да одмах поднесе пријаву надлежном органу ако се код детета, ученика или одраслог примете знаци насиља, злостављања или занемаривања.

Члан 7.

Физичким насиљем сматра се: физичко кажњавање ученика од стране запосленог, родитеља или трећег лица у Школи; свако понашање које може да доведе до стварног или потенцијалног телесног повређивања ученика или запосленог; насилно понашање запосленог према ученику као и ученика према другом ученику или запосленом.

Психичким насиљем сматра се понашање које доводи до тренутног или трајног угрожавања психичког и емоционалног здравља и достојанства.

Социјалним насиљем сматра се искључивање ученика из групе вршњака и различитих облика активности Школе.

Сексуалним насиљем и злостављањем сматра се понашање којим се ученик сексуално узнемирава, наводи или приморава на учешће у сексуалним активностима које не жели, не схвата или за које није развојно дорастао или се користи за проституцију, порнографију и друге облике сексуалне експлоатације.

Дигиталним насиљем и злостављањем сматра се злоупотреба информационо комуникационих технологија која може да има за последицу повреду друге личности и угрожавање достојанства и остварује се слањем порука електронском поштом, смс-ом, ммс-ом, путем веб-сајта (web site), четовањем, укључивањем у форуме, социјалне мреже и другим облицима дигиталне комуникације.

Школа је дужна да надлежном органу пријави сваки облик насиља, злостављања и занемаривања у Школи почињен од стране родитеља или трећег лица у Школи.

Члан 8.

У Школи је забрањен сваки облик насиља и злостављања о којима говоре Правила, од стране ученика, родитеља над наставником, стручним сарадником и другим запосленим лицима.

Због повреде забране из става 1. овог члана против родитеља се подноси прекршајна или кривична пријава **надлежном јавном тужилаштву**.

Члан 9.

Поступање у Школи као одговор на насиље и злостављање спроводи се према Протоколу поступања у установи у одговору на насиље и злостављање, који утврђује садржај и начине спровођења превентивних и интервентних активности, услове и начине за процену ризика, начине заштите од насиља, злостављања и занемаривања, а доноси га министар.

Препознавање невербалних облика злостављања ученика од стране запосленог за време рекреације и других облика васпитно-образовног рада врши се на основу ближих услова које прописује министар.

Члан 10.

У Школи је забрањено свако понашање којим се вређа углед, част или достојанство – запосленог према ученику; ученика према запосленом; родитеља или трећег лица према запосленом; запосленог према родитељу; ученика према другом ученику.

Директор Школе (у даљем тексту: директор) дужан је да у року од **два** дана од дана сазнања за повреду забране из става 1. овог члана предузме одговарајуће активности и мере у оквиру надлежности Школе.

Препознавање понашања којима се вређа углед, част или достојанство у Школи врши се према ближим условима о начину препознавања таквог понашања, које заједнички прописују министар и министар надлежан за људска и мањинска права.

Поступање Школе када се посумња или утврди вређање угледа, части или достојанства, начине спровођења превентивних и интервентних активности, услове и начине за процену ризика, начине заштите и друга питања од значаја за заштиту, прописује министар.

Члан 11.

Према ученицима који чине повреде обавеза ученика и повреде забрана могу се примењивати само оне мере које су утврђене законом или општим актом Школе.

Члан 12.

У Школи је забрањено страначко организовање и деловање и коришћење школских просторија у такве сврхе.

II. ПОНАШАЊЕ ЗАПОСЛЕНИХ

Члан 13.

Запослени имају обавезу да својим радом, укупним понашањем и изгледом доприносе угледу Школе и развијању позитивне атмосфере у Школи.

Члан 14.

Сви запослени су обавезни:

- 1) да редовно и на време долазе на посао;
- 2) да савесно обављају послове свог радног места;
- 3) да благовремено обавештавају директора или секретара Школе о спречености за рад;
- 4) да се уздржавају од радњи којима се крше права ученика и/или других лица;
- 5) да се старају о остваривању права, обавеза и одговорности ученика;
- 6) да пријављују директору или Школском одбору кршење права ученика;
- 7) да долазе на посао прикладно одевени;
- 8) да пре или за време рада не узимају алкохол нити друга средства која утичу на способност за рад;
- 9) да не пуше у просторијама Школе нити у школском дворишту;
- 10) да не уносе у Школу нити у школско двориште оружје или друга опасна средства којима се може угрозити живот и тело ученика, запослених и трећих лица или се може нанети материјална штета;
- 11) да за време рада не користе мобилни телефон нити друга средства којима се може омести процес рада;
- 12) да не оштећују имовину Школе, ученика, других запослених, родитеља ученика и трећих лица;
- 13) да користе средства Школе и потрошни материјал само у службене сврхе;
- 14) да не износе школску евиденцију, друга документа, средства Школе нити потрошни материјал без одобрења директора.

Члан 15.

Наставник је обавезан да у Школу дође најмање 10 минута пре почетка часа.

Дежурни наставник је обавезан да у Школу дође најмање 15 минута пре почетка наставе у смени.

Члан 16.

Дежурни наставник дежурство обавља пре почетка смене, и за време сваког одмора до краја смене и по распореду који му одреди директор.

Дежурни наставник је у обавези да дежура од почетка до краја одмора. Након звона које одређује почетак часа за ученике је одговоран предметни наставник који држи час.

Члан 17.

Дежурни наставник:

- 1) стара се о одржавању реда и о безбедности у школској згради и у школском дворишту;
- 2) предузима мере у случају нарушавања реда или угрожавања безбедности;
- 3) ради испуњавања својих обавеза, сарађује с директором и другим лицима запосленим у Школи.

Члан 18.

Дежурство се обавља на улазним вратима, ходницима и у школском дворишту, а по потреби и на другим местима, у складу са одлуком главног дежурног наставника.

Главни дежурни наставник утврђује присуство и одсуство дежурних наставника и о томе води евиденцију, и тражи замену за одсутне дежурне наставнике.

Главни дежурни наставник дежура и координира рад дежурних наставника.

Члан 19.

Чистачица је обавезна да пре и после одржавања хигијене у просторијама у којима се одвија рад наставника и других запослених, дежура у ходнику Школе.

За време у које чистачица користи дневни одмор или је из других разлога одсутна са свог радног места, друге чистачице преузимају надзор над њеним радним местом, у складу са распоредом који утврђује директор на предлог секретара Школе.

Члан 21.

Школски мајстор и чистачице обавезни су да без одлагања обавештавају дежурног наставника, директора или секретара Школе о свакој промени која може довести до нарушавања реда и безбедности у Школи.

III. ПОНАШАЊЕ УЧЕНИКА

Члан 22.

Ученици су обавезни:

- 1) да се придржавају Правила понашања и других општих аката Школе у просторијама Школе и школском дворишту, на другом месту на којем се изводи образовно-васпитни рад, као и на путу између куће и Школе;
- 2) да се придржавају одлука органа Школе;
- 3) да поступају по налогу директора, наставника и стручних сарадника;
- 4) да се за решавање проблема у односима са другим ученицима, запосленима, родитељима или трећим лицима обраћају дежурном наставнику или одељењском старешини, а по потреби и другим лицима запосленим у Школи;
- 5) да редовно долази у школу и испуњава школске обавезе.
- 6) да проблеме решава разговором, без свађе и туче, према свима се опходи љубазно и са поштовањем, помаже колико је у његовој моћи. Поштује личност свих запослених и ученика.
- 7) Води рачуна о школској имовини и поштује туђу.
- 8) Ученик поштује све другове/другарице са којима учествује у групним активностима и стара се да нико не буде изостављен и дискриминисан.
- 9) Поштује различите начине понашања и размишљања – чак и када се не слаже са њима (уважава друге, без обзира на различитости, цени различитости).
- 10) Исказује своје мишљење на начин који не вређа саговорника.
- 11) Поздравља све наставнике, без обзира да ли му предају или не, као и све запослене у школи.
- 12) Отпатке баца искључиво у канте за смеће, као и да не грицкају семенке у учионицама и дворишту школе, .

13) У школу долази уредан, чист и прикладно одевен. Ученицима није дозвољено да носе у школу:

- кратак шорц, дозвољава се шорц чија дужина досеже до колена тзв. бермуде
- мајице на бретеле, прекратке мајице, мајице са дубоким деколтеом и без леђа,
- прекратке сукње,
- прозирну одећу,
- папуче за плажу,
- обележја политичка, навијачка и сл.
- скупоцени накит или предимензионирани накит
- обојену косу
- шминку
- намазане или надограђене нокте
- мараме, капе, капуљаче на настави
- чешљање и улепшавање на настави,
- хеланке се могу носити искључиво када се комбинује са дугом мајицом – туником
- поцепане фармерице и панталоне

14) У школи (у учионицама, ходницима, тоалету, школском дворишту) није дозвољено пушење (дувана, цигарета, вејпа), употреба алкохола и наркотика, као ни уношење хладног и ватреног оружја и петарди.

15) Ученици се не окупљају око прозора, не довикују или бацају било шта кроз њега.

16) Ученици користе улаз у школу који је за њих предвиђен.

17) Не доводе непозната лица у школу без претходног одобрења дежурног наставника или руководства школе.

18) Кроз школску зграду не трче, нити уклизавају другима у ноге.

19) Ученици не возе бицикл у школском дворишту, ако дођу у школу са бициклом дужни су га оставити одмах по уласку у школско двориште на место за бициклове.

20) Ученици који излазе из учионце, спортске хале, кухиње имају предност над онима који у њу улазе. Ученици пропуштају сваку старију особу да уђе/изађе из просторије.

21) Током боравка у школи ученици не напуштају школско двориште без одобрења наставника или других запослених у школи.

ПРАВИЛА ПОНАШАЊА УЧЕНИКА ЗА ВРЕМЕ ОДМОРА

1. За време трајања великог одмора и одмора за ужину ученици остављају торбе у учионицама или испред учионица у којој имају наредни час, облаче јакне, узимају ужину и излазе на двориште.
2. У случају неповољних временских услова (киша, снег, непогода...) за време великог одмора ученици остају у ходницима школе.
3. Одмор проводе у школском дворишту, осим уколико су лоше временске прилике, када остају у холу школе, не напуштају школско двориште. Отпатке бацају искључиво у канте које су постављене у школском дворишту.
4. После звона за улазак, ученици се окупе испред улаза у школску зграду и организовано, по одељењима, двоје по двоје, полако, мирно у њу улазе.
5. За време малог одмора ученици виших разреда иду из једне у другу учионицу у којој ће имати наредни час. Одмор користе за обављање физиолошких потреба не задржавајући се у тоалетима и испред других учионица.
6. За време одмора воде рачуна да својим кретањем не повредe друге. Не трче по ходницима, не подмеђу ноге другима, али и не леже по поду и туђим стварима.
7. Не напуштају школско двориште и територију школе без одобрења (дежурног наставника).

ПРАВИЛА ПОНАШАЊА УЧЕНИКА НА ЧАСУ

1. Ученик долази у школу најкасније 10 минута пре почетка часа, а после знака за почетак наставе налази се на свом месту и спреман је за њен почетак.

2. Када наставник уђе у учионицу ученик је дужан да устане.

3. Пре почетка часа искључује/утишава мобилни телефон и одлаже га у преградне полице коју има наставник.

Мобилни телефони могу да се користе у настави уколико је наставник најавио и припремио адекватан садржај у ком је потребно користити телефон и из здравствених разлога.

За време одмора ученици могу да користе мобилне телефоне.

-Употреба мобилних телефона за време наставе.

На почетку часа ученик који донесе мобилни телефон у школу дужан ј да га преда наставнику који држи час. Предаја мобилног телефона се врши при улазу у учионицу и предметни наставник исти смешта у посебну кутију коју држи на столу. Ученик је дужан да искључи све звучне гласове на телефону.

Пре завршетка часа предметни наставник даје мобилни телефон ученику. Сваки Ученик који је донео телефон у школу, дужан је да поступи по овом упутству.

-У случају да ученик не преда наставнику телефон а употреби га на часу(без допуштања наставника) телефон му предметни наставник одузима и по завршетку часа односи директору лично или га преда одељенском старешини ученика који телефон предаје директору.

Директор школе посредством одељенског старешине позива родитеље ученика и предаје телефон по завршетку наставног дана. У преподневној смени истог дана а у поподневној у току преподневна следећег радног дана.

Наставник који је одузео телефон у евиденциони лист уписује податке о ученику и описује начин на који је телефон одузет, време и есто ситуације као и све чињенице које су битне за ову врсту правила. Ученик може само једномда изврши овакав преступ некажњено. Ако ученик покуша или употреби мобилни телефон следећи пут (други и сваки следећи) примењиваће се мере које се односе на тежу повреду обавезе ученика.

4. Ученик поштује распоред седења који је утврђен на ЧОС-у

5. Једе и пије само за време одмора. Не жваће жвакаћу гуму на часу.

6. Не омета извођење наставе и не напушта час без претходног одобрења наставника. Изузетно, може напустити час, у случајевима болести, и то по одобрењу наставника.

7. На час доноси сав потребан прибор и опрему, прати упутства наставника, а причу, шетање, смех оставља за време одмора и после завршетка наставе.

8. На часу уважава наставника и своје другове из одељења. Не упада у реч, не наставља се, тражи реч када жели нешто да каже.

9. Реч тражи подизањем руке и чека да га наставник прозове.
10. Одлазак до тоалета или пијење воде за време часа је могућ само уз допуштење наставника и не злоупотребљава се.
11. Фотографисање контролних задатака је могуће једино уз: договор и после допуштења наставника на сваком појединачном часу.
12. Ученици, иако су чули звоно, не напуштају час све док наставник то не дозволи.
13. Ако ученик закасни на час не задржава се у ходницима, дворишту, санитарним просторијама и другим деловима школске зграде, већ одмах улази у учионицу или другу просторију у којој се изводи настава његовог одељења. Увек пре уласка у учионицу ученик учтиво покуца, извини се што прекида час и сталожено објасни разлог свог доласка. После јављања наставнику и давања обавештења о разлогу кашњења, а по одобрењу наставника, ученик одлази на своје место, при чему не сме узнемиравати остале ученике, већ ће се одмах укључује у праћење наставе, а уколико му је потребно објашњење у вези са наставом, обратиће се наставнику.

Дужност редара:

- Редар редовно пријављује одсутне.
- За време одмора дежурни ученици – редари отварају прозоре, бришу таблу, припремају прибор за извођење наставе за следећи час а што се односи на нижа одељења (од 1 до 4 разреда).

ПРАВИЛА ПОНАШАЊА УЧЕНИКА ПРЕ И ЗА ВРЕМЕ ЧАСА ФИЗИЧКОГ ВАСПИТАЊА

1. Ученик користи мали одмор да стигне до физкултурне сале и припреми се за час физичког васпитања.
2. Када је час физичког васпитања по распореду након великог одмора, ученици улазе у свлачионице тек након оглашавања звона за крај одмора.
3. Долази спреман за час, са чистом опремом неопходном за обављање спортских активности.
4. Поштује друге ученике, чак и када су чланови супарничког тима.
5. Не искључује друге из игре.
6. Чува од оштећења свлачионице, салу, лопте, мреже и остале спортске реквизите.
7. Не отима се са другима око лопте.
8. Не баца семенке, жваке и остале грицкалице по спортској хали и свлачионицама.
9. Дечаци иду у мушку свлачионицу, девојчице у женску и није дозвољен упазак у туђу свлачионицу.
10. Ученици имају могућност да све своје вредне ствари предају у канцеларију наставнику физичког при доласку на час физичког, у противном школа не сноси одговорност за нестанак или оштећење тих ствари.
11. Ученик доноси оправдања уколико је ослобођен часова физичког васпитања.
12. Након завршетка часа физичког васпитања и пресвлачења, одмах напушта свлачионицу и спортску халу.

За непоштовање наведених Правила понашања, прописане су следеће мере, које се реализују по следећем реду:

1. у Ес дневник се уноси напомена о повреди правила (наставник који је уочио повреду наводи на које правило се напомена односи). Ако наставник не предаје у одељењу ученика који врши повреду правила, о повреди обавештава одељенског старешину, писаним путем (вибер порука, маилом или писменим поднеском).
2. одељенски старешина, на основу унете напомене или добијене поруке, изриче усмену опомену ученику, уз обавезу да ученику појасни зашто је опомена изречена и како је требало да поступи.
3. уколико ученик **други пут** изврши повреду правила понашања, одељенски старешина изриче писмену опомену са којом упознаје родитеља, уз обавезно образложење ученику и родитељу, које правило је прекршено и на који начин.
4. уколико ученик **трећи пут** изврши повреду правила понашања, одељенски старешина изриче усмени укор одељенског старешине са којим упознаје ученика и родитеља.
5. уколико ученик **четврти пут** изврши повреду правила понашања, одељенски старешина изриче писмени укор одељенског старешине са којим упознаје ученика и родитеља.
6. уколико се и даље настави кршење наведених одредаба, примењује се члан 83. Закона о основама система образовања и васпитања.

Члан 23.

Ученици су обавезни да буду у Школи најмање пет минута пре почетка наставе или другог облика образовно-васпитног рада.

Члан 24.

Пре почетка наставе, на звук звона, ученици су обавезни да, разврстани по одељењима, стоје у реду и буду спремни за улазак у Школу у складу с налогом дежурног наставника.

За време хладног и/или кишовитог времена, ученици се, у складу са одлуком дежурног наставника, за одлазак на наставу припремају у улазном холу.

Члан 25.

На знак дежурног наставника, ученици у реду и миру крећу према својим учионицама.

Члан 26.

Ученици који су закаснили на час не смеју се задржавати у холовима, ходницима и другим просторијама Школе, него у пратњи **помоћног особља** (спремачица, домар) одлазе да присуствују часу.

Члан 27.

По завршетку школских обавеза, ученици у реду и миру излазе из Школе.

Члан 28.

Одељењски старешина сваке недеље одређује по два редара.

Редар:

- 1) проветрава учионицу пре почетка наставе и за време великог одмора и обавља друге радње са циљем да се учионица припреми за наставу;
- 2) извештава наставника о одсутним ученицима;
- 3) чува личне предмете, књиге и прибор ученика;
- 4) пријављује наставнику сваки нестанак или оштећење имовине Школе, ученика или запослених лица;
- 5) обавештава наставника о променама које могу утицати на безбедност ученика и/или других лица;

IV. ПОНАШАЊЕ РОДИТЕЉА И ТРЕЋИХ ЛИЦА

Члан 29.

Родитељи и трећа лица (у даљем тексту: остала лица) обавезни су да поштују Правила и друге опште акте Школе.

Члан 30.

Остала лица обавезна су да се приликом уласка у школску зграду јаве помоћном раднику, ради евидентирања.

Члан 31.

Остала лица обавезна су да се према ученицима, запосленима и другим лицима која се затекну у школској згради или школском дворишту понашају уљудно.

Члан 32.

Родитељи, поред обавеза које су заједничке за сва остала лица, имају и следеће обавезе:

- 1) да благовремено обавештавају Школу о спречености свог детета да присуствује настави и да правдају изостанке свог детета;
- 2) да на позив органа Школе, педагога, психолога или наставника дођу у Школу;
- 3) да редовно измирују новчана дуговања према Школи;
- 4) да редовно долазе на родитељске састанке и да се интересују за учење и владање свог детета;
- 5) да учествују у раду органа Школе чији су чланови.

V. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

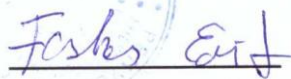
Члан 33.

Даном ступања на снагу Правила престаје да важе Правила онашања у Основној школи „Шаму Михаљ “ Бечеј , заведен под бројем 178/2018 од 28.03.2018. године, Допуна правила понашања од 14.09.2020. године и Друга допуна правила понашања од 23.03.2023. године .

Члан 34.

Правила ступају на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Школе.

Председник школског одбора

Фаркаш Едит

Правила су заведена под деловодним бројем 187/2024 од 24.04.2024. године, објављена су на огласној табли Школе дана 26.04.2024. године, а ступила су на снагу дана 04.05.2024. године.

Секретар
Косица Пјевач